

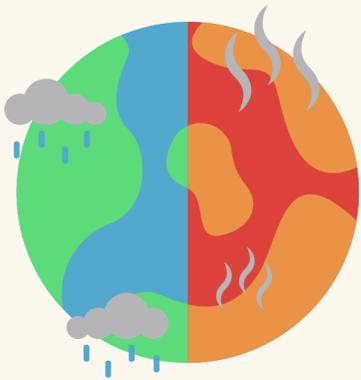
សិទ្ធិកុមារ និង បម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ

មតិទូទៅលេខ26:

បរិស្ថានស្អាត និងអាកាសធាតុដែលមានសុវត្ថិភាពមានសារៈសំខាន់សម្រាប់សិទ្ធិកុមារ។ រដ្ឋាភិបាលគួរតែពិចារណាអំពីសិទ្ធិរបស់កុមារនៅក្នុងការសម្រេចចិត្តទាំងអស់ដែលធ្វើឡើងអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងពិចារណាអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅក្នុងការសម្រេចចិត្តទាំងអស់ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងអំពីកុមារ។

សំឡេងរបស់កុមារពីប្រទេសកម្ពុជា

អង្គការសម្ព័ន្ធសិទ្ធិកុមារកម្ពុជា បានរៀបចំការពិគ្រោះយោបល់ជាច្រើនជាមួយកុមារជាសមាជិកនៃបណ្តាញដឹកនាំកុមារ និងយុវជន (ទិនៈ) ដើម្បីគាំទ្រដល់ការចូលរួមរបស់ពួកគេក្នុងការសម្រេចចិត្តអំពីអាកាសធាតុ។

បញ្ហាផ្សេងៗដែលប្រឈមដោយកុមារ

- ការបំពុលខ្យល់ និងទឹករលកកំដៅ ភ្លៀងធ្លាក់ខ្លាំង ខ្យល់ព្យុះ ទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត
 - ការបាត់បង់ជីវចម្រុះ និងធនធានធម្មជាតិ
 - ការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ
- ‘ទោះបីជាមានការដាំដុះឡើងវិញក៏ដោយ ក៏វាត្រូវការពេលវេលាសម្រាប់ការលូតលាស់ដែរ’
- ការធ្វើកសិកម្មនានាដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់
 - ការចោលកាកសំណល់មិនត្រឹមត្រូវ និងការប្រើប្រាស់ផ្លាស្ទិចច្រើនពេក
- ‘មានការដុតសំរាមគ្រប់ទីកន្លែង’
- រលកកំដៅ ភ្លៀងធ្លាក់ខ្លាំង ព្យុះ ទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត
 - គ្មានទីជម្រកដែលមានសុវត្ថិភាពពេលមានទឹកជំនន់
 - ការយល់ដឹង និងការត្រៀមខ្លួនសម្រាប់គ្រោះអាសន្នទាក់ទងនឹងអាកាសធាតុនៅមានកម្រិត
 - មិនត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍នានាក្នុងមូលដ្ឋាន
 - ការអប់រំអំពីអាកាសធាតុ និងយុទ្ធនាការការយល់ដឹងដោយផ្តោតផលប៉ះពាល់លើកុមារនៅមានកម្រិត

តើបញ្ហាទាំងនេះផ្តល់ប៉ះពាល់ដល់កុមារយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ?

សុខភាពផ្នែកផ្លូវកាយ និងផ្លូវចិត្តរបស់យើងត្រូវបានប៉ះពាល់។ យើងមានបញ្ហាស្នូតនៅពេលដកដង្ហើមខ្យល់ដែលមានជាតិពុលប៉ុន្តែវាក៏បណ្តាលមកពីកង្វះអាហារដែរ ដោយសារការប្រមូលផលមិនល្អ។

គ្រួសារមានការព្រួយបារម្ភអំពីប្រាក់ចំណូល និងរបៀបរាប់រងការចំណាយ។ ពួកគេមិនអាចជួយដល់ការសិក្សារបស់កូនៗបានទេ។ កុមារខ្លះឈប់រៀន ហើយចាប់ផ្តើមធ្វើការដើម្បីផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារ។

ឪពុកម្តាយខ្លះត្រូវចំណាកស្រុកទៅកន្លែងផ្សេង ឬក្រៅប្រទេសដើម្បីស្វែងរកការងារធ្វើ។

សាលារៀននានានៅឆ្ងាយ ផ្លូវមិនមានសុវត្ថិភាព និងកាន់តែគ្រោះថ្នាក់នៅពេលមានទឹកជំនន់។

ថ្នាក់រៀនជាច្រើនមិនមានភាពធន់ទៅនឹងអាកាសធាតុ។ យើងមានអារម្មណ៍ថាអស់កម្លាំង និងមិនអាចផ្តោតអារម្មណ៍លើការសិក្សា ជាពិសេសនៅពេលរសៀល។ យើងមិនអាចរៀនបានទេ ការសិក្សារបស់យើងមានកម្រិតទាប។

ខ្ញុំមានការបារម្ភថា កូនចៅជំនាន់ក្រោយនឹងលែងទទួលបានប្រយោជន៍ពីធម្មជាតិទៀតហើយ។ ខ្ញុំមិនចង់ឃើញទេ ការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ ឬកង្វះទឹកភ្លៀងទេ។ ផ្ទះខ្ញុំឥឡូវអត់មានទឹកប្រើប្រាស់ទេ។

ការស្នើសុំរបស់កុមារ

- ការពារជីវហត្ថកម្ម និងព្រៃឈើពីការធ្វើសម្បទានពាណិជ្ជកម្ម (ការជួល)។
- ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានអំពីអាកាសធាតុ និងគ្រោះមហន្តរាយក្នុង (ភាសាក្នុងស្រុក) ទម្រង់ដែលងាយស្រួលសម្រាប់កុមារ ដូចជាការប្រាប់ពីរឿងរ៉ាវ និងព្រឹត្តិការណ៍សហគមន៍។
- សាងសង់សាលារៀនដែលមានភាពធន់នឹងអាកាសធាតុ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលមានសុវត្ថិភាព។
- ផ្សព្វផ្សាយខ្លឹមសារអប់រំដែលពាក់ព័ន្ធនានាស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការអនុវត្តប្រកបដោយនិរន្តរភាពជាភាសាក្នុងតំបន់។
- អនុញ្ញាតឱ្យក្តីបកុមារ និងយុវជនចូលរួមក្នុងសកម្មភាពទាក់ទងនឹងអាកាសធាតុ និងការយល់ដឹងជាសាធារណៈ។
- បង្កើតវេទិកាសម្រាប់កុមារអាចនិយាយនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំថ្នាក់ឃុំ ឬសង្កាត់អំពីបញ្ហាអាកាសធាតុ។
- ធានាបាននូវការទុកដាក់បានត្រឹមត្រូវ និងអនាម័យនៃរាល់កាកសំណល់។

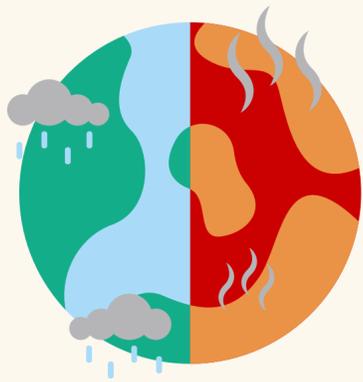
Children's Rights and Climate Change

CRC General Comment 26:

Clean and healthy environment and safe climate are important for all children's rights. Governments should consider children's rights in all decisions made about climate change and consider climate change in all decisions being made about children.

Children's Voices from Cambodia

CRC-Cambodia organized multiple consultations with children members of Child and Youth Led Networks: to support their participation in climate decision-making

Issues children face

- Air and water pollution
 - Loss of biodiversity and natural resources
 - Deforestation
- 'even if there re-planting, it takes time for a tree to grow'*
- Harmful agricultural practices
 - Improper waste disposal and plastic overuse
- 'burning garbage everywhere'*
- Heatwaves, heavy rain, storms, floods, droughts
 - No safe shelter during floods
 - Limited awareness and preparedness for climate-related emergencies
 - Not being included in local development plans
 - Inaccessible climate education and limited awareness campaigns with focus on children

How these issues affect children?

Our physical and mental health are affected. We have lung problems when breathing polluted air, but also from lack of food because of poor harvest.

Families worry about income and how to cover costs. They cannot support their children's education. Some children stop studying and start working to support family.

Some parents need to go to other places or abroad to look for work.

Schools are far away, roads are not safe, and getting worse during floods.

Classrooms are not adapted. We feel exhausted and cannot focus, especially in the afternoon hours. We are not able to learn, our performance is low.

I worry that future generations of children will no longer benefit from nature. I don't want to see deforestation, or a lack of rain. There is already no water in my home now.

Children's Recommendations

- Protect community lands and forests from commercial concessions (renting).
- Promote locally relevant educational content (in local languages) on climate change and sustainable practices.
- Construct climate-resilient schools and safe infrastructure.
- Disseminate weather and disaster information in child-friendly formats such as storytelling and community events.
- Enable child and youth clubs to engage in climate-related activities and public awareness.
- Establish platforms for children to speak at commune or sangkat meetings on climate issues
- Ensure proper treatment and sanitation of waste.

2025 July